

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Jana Ryby ve věci

žalobkyně: **J. Ch.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Miroslavem Soukupem
sídlem Na Harfě 712/7, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze**
sídlem Pod sídlištěm 1800/9, 182 11 Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2016, č. j. ZKI PR-O-60/526/2016-5,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze (dále jen „žalovaný“) ze dne 15. 8. 2016, č. j. ZKI PR-O-60/526/2016-5, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha (dále též „katastrální úřad“), ze dne 29. 4. 2016, č. j. OR-633/2014-101/106.
2. Katastrální úřad prvostupňovým rozhodnutím pod bodem ad 1) vyhověl nesouhlasu pana V. K. a manželů G. K. a K. K. s provedením opravy chyby v údajích katastru nemovitostí

(dále též „KN“), jelikož se nejedná o chybu v katastrálním operátu ve smyslu § 36 odst. 4 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále též „katastrální zákon“). Pod bodem ad 2) katastrální úřad konstatoval, že po právní moci rozhodnutí nebude v katastru nemovitostí v katastrálním území X, obec Praha, evidován pozemek parc. č. X ostatní plocha o výměře 233 m², který podle neměřického záznamu č. 2956 bude sloučen zpět do pozemku parc. č. X, jehož výměra pak bude činit 6563 m². Pod bodem ad 3) katastrální úřad uvedl, že po právní moci rozhodnutí budou v katastru nemovitostí v katastrálním území X, obec Praha, evidovány: *jednak* pozemek parc. č. X ostatní plocha o výměře 124 m² s vyznačením vlastnického práva pro pana V. K.; *jednak* pozemky parc. č. X zahrada o výměře 179 m², parc. č. X zastavěná plocha a nádvoří o výměře 26m² a parc. č. X zastavěná plocha a nádvoří o výměře 20 m² s vyznačením vlastnického práva pro SJM G. K. a K. K.; a *jednak* pozemek parc. č. X ostatní plocha o výměře 6563 m² s vyznačením vlastnického práva pro Hlavní město Prahu.

3. V žalobě a jejím doplnění žalobkyně nejprve popsala průběh řízení u katastrálního úřadu, a sice že dne 16. 4. 2014 podala podnět k opravě chyby v katastrálním operátu, na základě něhož katastrální úřad vydal dne 19. 9. 2014 rozhodnutí č. j. OR-633/2014-101/63, kterým provedl v katastru nemovitostí opravu údajů podle ust. § 36 odst. 3 zákona o KN. V tomto rozhodnutí katastrální úřad nevyhověl nesouhlasu pana V. K. a manželů G. a K. K. s provedením opravy chyby, neboť se dle jeho názoru jednalo o chybu v katastrálním operátu podle ust. § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Současně katastrální úřad rozhodl, že po právní moci tohoto rozhodnutí bude i nadále v katastru nemovitostí evidován:

- pozemek parc. č. X, ostatní plocha o výměře 124 m² s duplicitním zápisem vlastnictví na straně jedné pro pana V. K., nar. X, s podílem k celku, a na straně druhé pro pana M. D., posledně bytem X, s podílem ½;

- pozemky parc. č. X, zahrada o výměře 179m², parc. č. X zastavěná plocha a nádvoří o výměře 20 m², a parc. č. X zastavěná plocha a nádvoří o výměře 20 m² s duplicitním zápisem vlastnictví na straně jedné pro SJM G. K. a K. K. s podílem k celku, a na straně druhé pro pana M. D., posledně bytem X, s podílem ½;

- pozemek parc. č. X, ostatní plocha o výměře 233 m² s duplicitním zápisem vlastnictví na straně jedné pro Hlavní město Prahu s podílem k celku a na straně druhé pro M. D., posledně bytem X, s podílem ½.

4. Výše uvedené rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 19. 9. 2014 (č. j. OR-633/2014-101/63) zrušil žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 12. 2015, č. j. ZKI PR-0-120/962/2015-10 a věc vrátil prvostupňovému orgánu se závazným právním názorem.
5. Katastrální úřad vydal dne 29. 4. 2016 (č. j. OR-633/2014-101/106) nové rozhodnutí, v němž vyhověl nesouhlasu pana V. K. a manželů G. a K. K. a rozhodl, že se nejedná o chybu v katastrálním operátu. Žalovaný prvostupňové rozhodnutí dne ze dne 29. 4. 2016 napadeným rozhodnutím dne 15. 8. 2016 potvrdil a odvolání žalobkyně zamítl.
6. Žalobkyně namítá zkrácení svých práv, které shledává ve skutečnosti, že spoluvlastnický podíl M. D., na pozemcích parc. č. X a parc. č. X ke dni jeho úmrtí činil 292,5 m², avšak žalobkyni bylo potvrzeno v rámci řízení o dědictví po M. D. nabytí jen 112,5 m², z čehož dovozuje zkrácení o 180 m². Žalobkyně namítá chybné údaje u parc. čísel i jejich výměry.
7. Námitky vznesené žalobkyní v žalobě lze rozdělit do následujících žalobních bodů:
8. V *prvním žalobním bodu* se žalobkyně domáhá posouzení otázky, zda v projednávaném případě došlo k existenci či neexistenci zřejmého omylu ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí (dále též „původní katastrální zákon“).

9. Žalobkyně uvádí, že usnesením Státního notářství I. v Praze ze dne 10. 11. 1958, č. j. 13 D 50/58-12, bylo potvrzeno nabytí dědictví po M. D., zemř. X, jeho manželce M. D. a dceři Z. B., jež uzavřely dohodu, podle níž veškeré jmění převeze pozůstalá vdova. Na základě této dědické dohody státní notářství rozhodlo, že lze vložit vlastnické právo pro jmenovanou k ½ domu čp. X ve vložce č. X pozemkové knihy katastrálního území X. Do dědictví nebyl zahrnut vlastnický podíl zemřelého M. D. k pozemkům parc. č. X a parc. č. X v k. ú. X, a proto podle žalobkyně nemohlo dojít k přechodu spoluvlastnického podílu ½ k pozemkům parc. č. X a parc. č. X na dědičku paní M. D., vdovu po panu M. D.
10. Žalobkyně namítá, že při zakládání evidence nemovitostí byly na základě usnesení Státního notářství I. v Praze ze dne 10. 11. 1958, č. j. 13 D 50/58-12 a výpisu z knihovny vložky č. X vadně zapsán pozemek parc. č. X s domem čp. X a pozemek parc. č. X na listu vlastnictví č. 603 pro katastrální území X (dále též „LV č. X“) s vyznačením vlastnického práva s podílem ½ pro paní M. D. a s podílem ½ pro pana F. B. Popsaný zápis byl proveden chybně proto, že vlastnické právo k pozemkům parc. č. X a parc. č. X na M. D. nikdy nepřešlo a ani M. D. nemohla následně převést vlastnické právo ke spoluvlastnickému podílu na parc. č. X a parc. č. X. V uvedených skutečnostech shledává žalobkyně „zřejmý omyl“ týkající se skutkových okolností, přičemž zápis ve výkazu změn č. X, kterým argumentuje žalovaný, dle žalobkyně na této skutečnosti nic nemění.
11. *Ve druhém žalobním bodu* žalobkyně namítá nesprávné posouzení odvolacích námitek, jejichž znění v žalobě zopakovala.
12. Závěrem žalobkyně uvádí, že k datu 17. 5. 1992 mělo být rozhodnuto v rámci dědického řízení po M. D. k pozemkům p. č. X a p. č. X a to pro J. Ch. a P. O., každé id. ¼ ve spoluvl. id. ½ J. K.“ a tvrdí, že v důsledku chyb katastrálního úřadu, který za ně nese odpovědnost, nelze od 10. 12. 1993 dát průchod spravedlivému řešení věci. Uvedené datum žalobkyně blíže přes výzvu soudu nespecifikovala.
13. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby, neboť v projednávané věci se nejedná o zřejmý omyl. V rámci procesu opravy chyby může katastrální úřad i žalovaný zjišťovat splnění kritérií jednoznačné prokazatelnosti a zjistitelnosti zřejmého omylu, který tvoří předpoklad opravy chyby v katastrálním operátu, nejsou však oprávněni nalézat listiny, jež nejsou založeny ve Sbírce listin. Žaloba neobsahuje žádné nové skutečnosti, žalovaný proto odkazuje na napadené rozhodnutí, přičemž zdůrazňuje nutnost brát v potaz ryze evidenční funkci katastru nemovitostí. O skutečném stavu věcných práv rozhoduje soud na základě žaloby o určení právního vztahu k nemovitosti podle § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.
14. *K námitce obsažené v prvním žalobním bodu* žalovaný uvádí, že se nejedná o posouzení existence či neexistence zřejmého omylu podle § 8 odst. 1 písm. a) původního katastrálního zákona, nýbrž podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona účinného od 1. 1. 2014. V době doručení návrhu na opravu chyby ze dne 16. 4. 2014 původní katastrální zákon již neplatil. V žalobě je sice odkazováno na judikaturu Nejvyššího správního soudu, avšak bez označení rozhodnutí, kterých se odkaz žalobkyně týká. Podle žalovaného citovaná právní věta byla převzata z rozsudků Krajského soudu v Brně ze dne 20. 2. 2012, č. j. 30 A 22/2012-86 a Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103.
15. K usnesení Státního notářství I. v Praze ze dne 10. 11. 1958, č. j. 13 D 50/58-12, žalovaný uvádí, že rozhodnutí vzniklo v období tzv. diskontinuity, jelikož zákon č. 141/1950 Sb., občanský zákoník (dále též „OZ 1950“) zrušil konstitutivnost zápisů právních vztahů k nemovitostem v pozemkových knihách, jež v letech 1951 až 1964 mohly vznikat pouhou smlouvou. V té době nebyla povinnost vést zápisy v pozemkové evidenci a jednotlivé

zápisy na sebe nenavazovaly. Pozemkové knihy v té době přestaly věrně odrážet skutečné vlastnické vztahy. Žalobkyně pomíjí, že ve výkazu změn pod položkou č. 320/1971 je vyznačeno, že oba zmiňované pozemky spolu s budovou čp. X se nacházejí v podílovém spoluvlastnictví id. ½ paní M. D. a id. ½ pana F. B., jak oba jmenovaní ve výkazu změn odsouhlasili svými podpisy. U tohoto zápisu je označena listina „*Usnesení z 10. 11. 1958 č. 13 D 50/58-12 a výpis z knihy úmrtí z ...*“ (u paní M. D.) a „*Knihovní vložka čís. X*“ (u pana F. B.).

16. Žalovaný odkazuje na napadené rozhodnutí, v němž uvedl, že vzhledem k judikatuře nelze v obdobně nejasných případech konstatovat, že ze strany pracovníků geodézie došlo k jednoznačně zjiřitelnému zřejmému omylu, na jehož základě lze provést opravu údajů v katastrálním operátu. Nelze totiž např. vyloučit, že předmětné pozemky byly v období diskontinuity na paní M. D. převedeny jinou smlouvou, která nebyla do výkazu změn zaznamenána. Jelikož zde není splněn požadavek jednoznačné zjiřitelnosti zřejmého omylu, jedná se o zápis sporný, který nelze opravit jako chybu. Taková oprava by vedla k závažnému narušení právní jistoty a ke znevěrohodnění zápisů v katastru nemovitostí. V této souvislosti žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31.
17. V daném případě bylo na základě šetření orgánů geodézie v roce 1971 v rámci zakládání evidence nemovitostí (zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, dále též „*zákon o evidenci nemovitostí*“, a prováděcí vyhláška č. 23/1964 Sb.) podle položky výkazu změn č. 320/1971 v podílovém spoluvlastnictví paní M. D. evidováno: ½ domu čp. X a pozemky parc. č. X a parc. č. X. Podkladem tohoto zápisu byla knihovní vložka č. X pro k. ú. X, dále usnesení 13 D 50/58-12 a výpis z knihy úmrtí. Podle žalovaného zápis v položce výkazu změn č. 320/1971 z roku 1971 nelze považovat za zřejmý omyl, není proto naplněn předpoklad opravy chyby v katastru nemovitostí podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.
18. K námitkám ve druhém žalobním bodu žalovaný uvádí, že pokud žalobkyně označuje v žalobě ideální polovinu vlastnictví, nespecifikuje, kterou ideální polovinu vlastnictví má na mysli. Pokud míní ½ domu čp. X, evidovanou ve vlastnictví paní M. D., pak z usnesení č. j. 13 D 50/58-12 a položky výkazu změn č. 320/1971 je zřejmé, že ½ domu čp. X byla na paní M. D. evidována správně, tato skutečnost nebyla žalobkyní rozporována. K evidenci ideální ½ pozemků parc. č. X a parc. č. X ve vlastnictví paní M. D. žalovaný odkazuje na argumentaci o diskontinuitě zápisů v době vzniku usnesení č. j. 13 D 50/58-12 v roce 1958. Zápis provedený v roce 1971 v položce výkazu změn č. 320/1971 proto nelze považovat za zřejmý omyl.
19. K žalobkyní uváděným námitkám, které se týkají výměr pozemků, žalovaný zpracoval vývoj dotčených pozemků z pohledu výměr. K vývoji pozemků parc. č. X se stavbou čp. X a parc. č. X, žalovaný uvádí, že podle parcelního protokolu byla v pozemkového katastru u pozemku parc. č. X evidována výměra 183m² a u pozemku parc. č. X výměra 402m², tj. celkem 585m². Žalobkyně zde chybně vychází z listiny z roku 1924 k přidělení čísel popisných k jednotlivým objektům s jejich výměrou. Výměra objektů není shodná s výměrou pozemků. U objektu čp. X je uvedena výměra 584,43m², což je téměř shodné číslo jako u výměry obou pozemků, kde je uvedeno 585m².
20. Podle kupní smlouvy ze dne 1. 3. 1972 č. 688/66 mezi Pražskými komunikacemi a panem F. B. s paní M. D. je pozemek parc. č. X s domem čp. X převeden na Pražské komunikace.
21. U pozemku parc. č. X je uvedena výměra 183 m², shodná jako podle parcelního protokolu. Položkou výkazu změn č. X je z pozemkové evidence vymazán dům čp. X, jednalo se o

odstranění stavby v souvislosti s výstavbou komunikace. V evidenci nemovitostí byly proto nadále vedeny pouze pozemky parc. č. X a parc. č. X.

22. V roce 1981 podle geometrického plánu č. X na zaměření komunikace došlo k rozdělení pozemků parc. č. X a parc. č. X, jejich části byly sloučeny do komunikace pod parc. č. X. Z pozemku parc. č. X do komunikace přešlo 56m² a z pozemku parc. č. X přešlo 177m². Nová výměra pozemku parc. č. X (183m² - 56m²) byla 127 m² a pozemku parc. č. X (402m² - 177m²) byla 225 m², tj. celkem 352 m², tuto výměru uvádí rovněž žalobkyně. K zápisu geometrického plánu dochází položkami výkazu změn č. X a č. X v roce 1982. Pozemek parc. č. X byl celý vykoupěn v roce 1972.
23. K vykoupění dílu o výměře 177m² z pozemku parc. č. X dochází podle smlouvy č. 31/83k ze září 1983 mezi Dopravním podnikem hlavního města Prahy, a paní M. D. s paní J. K. Do evidence nemovitostí je tato skutečnost zapsána pod položkou výkazu změn č. X v roce 1984. Podle geometrického plánu č. 707-25/1995 byl zbylý pozemek parc. č. X (225m²) rozdělen na parc. č. X (178m²), parc. č. X (27m² pro garáž) a parc. č. X (20m² pro garáž). K zápisu do katastru nemovitostí došlo v položce výkazu změn č. X v roce 1997. Při obnově katastrálního operátu v roce 2011 došlo k upřesnění výměr pozemků, a to u parc. č. X ze 127m² na 124m², u parc. č. X ze 178m² na 179m², a u parc. č. X z 27m² na 26m².
24. Podle žalovaného se žalobkyně mylí, když při zpochybňování výměr vychází z listiny z roku 1924, týkající se přidělení čísel popisných, jež není podkladem pro evidenci výměr pozemků a předpokladu, že v KN je evidován pouze pozemek parc. č. X, do něhož pozemek parc. č. X byl sloučen. Pozemek parc. č. X nikdy nezanikl, k jeho rozdělení ani zániku nikdy nedošlo, je evidován na LV č. X pro k. ú. X a je zde uveden nabývací titul z roku 2002. Žalovaný zdůrazňuje, že předmětem návrhu na opravu chyby byla evidence vlastnického vztahu k dotčeným nemovitostem, výměry pozemků zpochybňovány nebyly. Žalobkyně „tabulkou“ zřejmě míní listinu z roku 1924 o přidělení čísel popisných, v níž je uvedena i tabulka výměr k jednotlivým objektům, která ale není podkladem pro evidenci výměr v pozemkové evidenci.
25. Vlastnická práva k oběma pozemkům byla evidovaná, vycházela ze zápisu v položce výkazu změn č. X při komplexním zakládání evidence nemovitostí podle zákona o evidenci nemovitostí a vyhlášky č. 23/1964 Sb.
26. Žalovaný upozorňuje, že na LV č. X není uváděn časový vývoj pozemků, zobrazuje pouze aktuální stav ke dni porážení výstupu z informačního systému KN. Dříve byly vyhotovovány ruční opisy z ručně vedených LV podle aktuálního stavu evidence nemovitostí a později podle KN. Za žalobkyní označenou fiktivní listinu je míněna zřejmě kupní smlouvu č. 31/83k mezi Dopravním podnikem hl. m. Prahy, paní M. D. a paní J. K. o výkupu dílu 177m² z parcely parc. č. X podle geometrického plánu č. 2246020-244/81. Zápis této smlouvy byl do evidence nemovitostí proveden v položce výkazu změn č. X v roce 1984. Pokud žalobkyně smlouvu zpochybňuje, katastrální úřad nemá (a ani v době zápisu smlouvy v roce 1984 neměl) právo takto smlouvu posuzovat. Listina Obvodního soudu pro Prahu 8 č. j. 8 D-205/92-44 byla do katastru nemovitostí zapsána v roce 1996 pod položkou výkazu změn č. 752/1996, jednalo se o zápis dědictví po paní M. D. Do katastru nemovitostí byla zapsána ideální ½ pozemku parc. č. X na paní Z. K. s výměrou 225m². Žalovaný nesouhlasí se žalobkyní, že zbylé pozemky jsou od roku 1973 evidovány pouze jako pozemek parc. č. X; je nadále evidován i pozemek parc. č. X. Žalobkyně vychází pouze z usnesení 13 D 50/58-12 z roku 1958 a odhlíží či zpochybňuje všechny následující zápisy v pozemkových evidencích.

27. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a žalobu neshledal důvodnou.
28. Jednání u Městského soudu v Praze dne 2. 6. 2020 se konalo bez účasti žalovaného, který se včas a řádně omluvil. Zástupce žalobkyně setrval na všech žalobních námitkách uvedených v žalobě a k prvnímu dotazu soudu doplnil slovo „rozhodnuto“ do věty uvedené v předposlední straně žaloby v posledním odstavci, kde bylo opomenuto sloveso a v níž žalobkyně uvádí: „K datu 17. 5. 1992 mělo být v rámci dědického řízení po M. D. k pozemkům p. č. X a p. č. X a to pro J. Ch. a P. O., každé id. ¼ ve spoluvl. id. ½ J. K.“. K druhému dotazu soudu zástupce žalobkyně uvedl, že není schopen vysvětlit, z jakého důvodu v závěru žaloby uvedl ve větě „[d]íky těmto chybám nelze od 10.12.1993 dát průchod spravedlivému vyřešení celé záležitosti, za kterou nese plnou odpovědnost Katastrální úřad“ uvedené datum 10. 12. 1993. Ke třetímu dotazu soudu, zda již bylo rozhodnuto o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2014, č. j. 29 Co 439/2013 (kterým byl potvrzen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4, č. j. 20 C 2/2011-172, jímž byla zamítnuta žaloba žalobkyně o určení vlastnického práva k pozemku, pozn. soudu) zástupce žalobkyně uvedl, že dovolání podané u Nejvyššího soudu bylo v roce 2018 odmítnuto. Zástupce žalobkyně nepožadoval, aby soud prováděl dokazování.
29. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
30. Stěžejní je v daném případě námitka žalobkyně obsažená v prvním žalobním bodu, v němž se žalobkyně domáhá posouzení otázky, zda v projednávaném případě došlo k existenci či neexistenci zřejmého omylu ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) původního katastrálního zákona.
31. Soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že za relevantní právní úpravu v projednávané věci je třeba považovat zákon o KN, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2014, a nikoli původní zákon o KN. Je tomu tak proto, že žalobkyně dne 16. 4. 2014, tedy již za účinnosti zákona o KN, podala na katastrální úřad „*Návrh na opravu chyby v údajích katastru dle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí*“.
32. Soud se tedy zabýval otázkou, zda v právě projednávané věci se jednalo o „zřejmý omyl“ podle § 36 platného katastrálního zákona, který měl katastrální úřad podle žalobkyně opravit.
33. Ze správního spisu soud ověřil, že žalobkyně podala dne 16. 4. 2014 „*Návrh na opravu chyby v údajích katastru dle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí*“, v němž za správný údaj označila duplicitní zápis vlastnictví týkající LV č. X, X a X. V návrhu, který podala bez jakéhokoli odůvodnění, požadovala provedení duplicitního zápisu vlastnictví pro pana M. D. s podílem ½ podle knihovní vložky X k pozemkům parc. č. X, parc. č. X, parc. č. X, parc. č. X a části pozemku parc. č. X.
34. Podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona *na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.*
35. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103, konstatoval, že „neurčitý pojem „zřejmý omyl“ obsažený v § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, je třeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti -

zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsazených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsazený), tak omyl právní (*error iuris* - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Omyl je přitom charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu).“ Vzhledem ke skutečnosti, že ust. § 8 odst. 1 písm. a) původního zákona o KN je obsahově shodné s ust. § 36 odst. 1 zákona o KN, zmíněnou judikaturu lze považovat za příhodnou.

36. K uvedené definici soud považuje za vhodné doplnit, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011 č. j. 8 As 4/2011-334 „v rámci řízení o opravě chyby v katastrálním operátu (§ 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky) katastrální úřady nemohou odstraňovat spory týkající se vlastnického práva.“ Katastrální úřad pro účely posouzení, zda nastal či nenastal zřejmý omyl ve smyslu § 36 odst. 1 zákona o KN, může činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012-65) založených ve sbírce listin, přičemž opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012-32). Současně ze zákona č. 359/1992 Sb., o zeměměřičských a katastrálních orgánech, vyplývá, že katastrální úřad a žalovaný ve vztahu k vlastnickým právům k nemovitostem, plní toliko úkoly evidenční. Tyto orgány nejsou oprávněny závazně rozhodovat o tom, zda zde vlastnické právo je či není, ani nemohou tuto problematiku posoudit jako předběžnou otázku. Jinými slovy, smyslem a účelem správního řízení v předmětné věci bylo posoudit, zda KN obsahuje či neobsahuje zřejmě chybné údaje vzniklé v důsledku činnosti správních orgánů. V právě projednávané věci katastrální úřad neměl pravomoc k samostatnému posuzování sporných otázek ohledně vlastnických práv k předmětným nemovitostem.
37. V posuzovaném případě žalobkyně poukazuje na usnesení Státního notářství I. Praha ze dne 10. 11. 1958, č. 13 D 50/58-12, ve kterém bylo rozhodováno o dědictví po panu M. D. „který zemřel dne X bez závěti“ a podle něhož „nabyly jako dědičky ze zákona stejným dílem: 1) vdova M. D., tamže, 2) dcera Z. B., bytem tamtéž, které o převzetí dědictví uzavřely dne 17.II.1958 dohodu podle níž veškeré jmění převeze pozůstalá vdova. Podle tohoto usnesení lze ve vložce číslo X poz. knihy kat. území X na jednu polovinu domu čp. X v X s přísl. na žádost dědiček vložiti právo vlastnické pro M. D.“
38. Žalobkyně namítá, že v citovaném usnesení Státního notářství I. Praha není zahrnut vlastnický podíl zemřelého k pozemkům parc. č. X a parc. č. X, z čehož dovozuje, že proto spoluvlastnictví k pozemkům nemohlo přejít na paní M. D. Soud se ztotožnil se žalobkyní pouze v jediném dílčím závěru, že citované usnesení Státního notářství I. Praha, postrádá zmínku o pozemcích parc. č. X a parc. č. X. Toto usnesení z roku 1958 v obecné rovině určuje, že veškeré jmění převeze pozůstalá vdova a rovině konkrétní upřesňuje, že právo vlastnické na jednu polovinu domu čp. X lze ve vložce číslo X vložiti pro M. D. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobkyně ke svému tvrzení, že vlastnictví jedné poloviny obou pozemků na paní M. D. nepřešlo, nepředložila ve správním řízení ani soudu žádný relevantní důkaz, na základě kterého by se soud s jejím tvrzením mohl ztotožnit, je třeba s ohledem na dobu, která od vydání uvedeného usnesení uplynula, vycházet výlučně z dochovaných listinných

důkazů. Mezi nimi se nenachází žádný doklad, že by taková okolnost byla tehdy právně zpochybněna paní M. D. jako dědičkou celého majetku po panu M. D., a ani po její smrti její dcerou paní Z. K.

39. Jelikož podle zmíněného usnesení „*veškeré jmění převeze pozůstalá vdova*“, je zřejmé, že paní M. D. byla evidentně v dobré víře, že oba pozemky v ideálním vlastnictví jedné poloviny po manželovi skutečně nabyta, byť nejsou výslovně zmíněny v usnesení z roku 1958. Jmenovaná z této skutečnosti vycházela, jelikož s oběma pozemky také později postupně jako jediná oprávněná nakládala, prodala je se svým spoluvlastníkem, přičemž ve výkazu změn č. X vlastním podpisem vlastnictví z ½ k nim potvrdila, což tehdy nikdo ze smluvních stran nijak nezpochybňoval, resp. prokazatelně nezpochybnil, že by paní M. D. nebyla polovičním vlastníkem jednoho či obou pozemků. Lze si představit, že vlastnictví ½ obou pozemků bylo zapsané ve prospěch paní M. D. na základě textu usnesení z roku 1958, že veškeré jmění dědí právě pozůstalá vdova, neboť podle § 4 odst. 2 zákona o evidenci nemovitostí *zápisy právních vztahů o nemovitostech se provádějí na základě pravomocných rozhodnutí soudů, národních výborů, státních notářství nebo jiných orgánů a organizací oprávněných rozhodovat o právních vztazích, jejichž předmětem jsou nemovitosti, nebo na základě smluv a jiných listin, popřípadě návrhů orgánů a organizací oprávněných k tomu podle zvláštních předpisů. U nových staveb ve vlastnictví občanů se zápisy provádějí na základě rozhodnutí o udělení popisného nebo evidenčního čísla a geometrického plánu.* Podle § 561 OZ 1950 *Potvrzení o nabytí dědictví je podkladem pro zápisy v pozemkové knize.* Rovněž podle formulace z usnesení „*polovina domu čp. X v X s přísl.*“, mohly být oba předmětné pozemky, resp. jejich poloviny vlastnictví, považovány tehdy za „*příslušenství*“ domu čp. X, jež z povahy věci funkčně přísluší a souvisí s užíváním rodinného domu.
40. Žalobkyně namítá, že ani zápis ve výkazu změn č. X nemůže měnit nic na tom, že vlastnické právo k předmětným nemovitostem na paní M. D. nepřešlo. Tomuto tvrzení soud nepřisvědčil. Podle výkazu změn č. 320/1971 je vlastníkem obou pozemků zapsaných na LV č. X, „*knihovni vložka čís. X, usnesení z 10. 11. 1958 č. 13 D 50/58-12*“ paní M. D. ve výměře ½ a pan F. B. také ve výměře ½ (výpis z knihy úmrtí z ...). Jako důvod změny je uvedeno právě zmiňované usnesení Státního notářství I. v Praze ze dne 10. 11. 1958, č. j. 13 D 50/58-12 „*a výpis z knihy úmrtí ze dne 28.6.1971*“. Tyto skutečnosti potvrdili oba jmenovaní svými vlastnoručními podpisy do uvedeného výkazu změn. Uvedenou skutečnost žalobkyně ničím nezpochybnila. Současně na LV č. X je u obou jmenovaných odkaz na zápis v položce výkazu změn č. „X“. Podle listiny „*Výpis ze vlož. č. X poz. kn. X*“ se odkazuje na výkaz změn č. X, a v něm je uvedeno, že ½ pozemků parc. č. X včetně domu čp. X a parc. č. X přešla podle postupní smlouvy z 12. 5. 1947 na pana M. D., druhá ½ pozemků přešla podle usnesení Státního notářství Praha 4 ze dne 8. 8. 1962, č. 4 D 1570/61 a kupní smlouvy z 13. 1. 1964 na pana F. B.
41. Je třeba uvést, že soud nemohl odhlédnout od skutečnosti, že posouzení dané věci, včetně sledu jednotlivých událostí a úkonů týkajících se zápisů vlastnictví předmětných pozemků, bylo ovlivněno přechodným obdobím tzv. diskontinuity, kdy jednotlivé zápisy v pozemkové evidenci na sebe nenavazovaly, jelikož právní vztahy k nemovitostem mohly vznikat pouhou smlouvou bez povinnosti jejího zápisu. Pozemkové knihy v období let 1951 až 1964 přestaly věrně odrážet skutečné vlastnické vztahy a pracovníci geodézie nemuseli nutně existenci konkrétní smlouvy zaznamenat v položce výkazu změn č. X, jelikož taková povinnost nebyla vyžadována. Nemusela být dochována ani listina o vlastnictví pozemků (z poloviny) pro paní M. D.

42. Lze rovněž dodat, že ze správního spisu vyplývá, a to z podkladů pro provedení výkazu změn č. X, že pracovník geodézie v roce 1971 danou věc tehdy skutečně prověřoval, jelikož si k ní zajistil příslušné listiny, a nadto je zde doložena součinnost tehdejších spoluvlastníků paní M. D. a pana F. B., kteří správnost zápisu v evidenci nemovitostí potvrdili svými podpisy, bez výhrad. Pokud by se jmenovaná nepovažovala být oprávněnou nástupkyní z dědictví, pak by zřejmě tento dokument ani nepotvrdila svým podpisem. Výsledky takového šetření nelze nyní bez dalšího posuzovat v režimu řízení o odstranění zřejmého omylu.
43. Soud shledává vhodným poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu z rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103, podle něhož *„[n]ebyl-li zápis uvedený v pozemkové knize a v podkladové listině převzat do evidence nemovitostí (podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, a jeho prováděcí vyhlášky č. 23/1964 Sb.), nemuselo se jednat pouze o opomenutí pracovníka tehdejšího střediska geodézie, ale i o výsledek šetření skutečného stavu věci, kdy mohlo vyjít najevo, že příslušný zápis již nemá opodstatnění. Z rozporu mezi zápisem v pozemkové knize (a listinou jej potvrzující) a zápisem v katastru nemovitostí jako nástupcem evidence nemovitostí proto nelze bez dalšího dovozovat zřejmý omyl při obnově a vedení katastru nemovitostí ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky.“* Obdobně podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31 *„[n]epřevzetí údaje o právu k nemovitosti z pozemkové knihy do evidence nemovitostí nemuselo být nutně důsledkem omylu (pracovník geodézie nebyl po provedeném šetření povinen převzít bez dalšího údaje evidované v pozemkové knize do evidence nemovitostí, neboť zápisy v pozemkových knihách byly pouze podpůrné).“*
44. Lze uzavřít, že v posuzovaném případě se nejedná o případ jednoznačné prokazatelnosti a zjiitelnosti „zřejmého omylu“ ve smyslu ust. § 36 odst. 1 zákona o KN a výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu, a proto je námitka v prvním žalobním bodu nedůvodná.
45. Soud neshledal důvodnou ani námitku ve druhém žalobním bodu, v němž žalobkyně zopakovala své odvolací námitky, s jejichž posouzením odvolacím orgánem nesouhlasí, aniž by blíže konkretizovala důvody, pro které shledává posouzení odvolacích námitek nesprávným.
46. Soud poukazuje v této souvislosti na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, kde je uvedeno: *„[...] je třeba současně zdůraznit, že správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační; od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nahrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu. Proto také, jak výše uvedeno, musí vymezení žalobního bodu - a setrvání na těchto mezích i v dalších fázích řízení - garantovat zásadu rovnosti účastníků řízení; stanoví tak i žalovanému meze jeho obrany, tedy to, k čemu se má vyjádřit a k čemu má předložit protiargumenty. Jestliže žalobní bod těmito požadavkům vyhovuje, je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně - v mezích této formulace - v průběhu řízení dále doplněn. K tomu je ale třeba dodat, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“*

47. V návaznosti na výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu zdejší soud uvádí, že obranu žalobkyně ve druhém žalobním bodu spočívající toliko v rekapitulaci odvolacích námitek, které sice konkretizuje, avšak současně neuvádí, z jakých důvodů nesouhlasí s jejich vypořádáním v napadeném rozhodnutí, respektive jaké vznáší námitky ve vztahu k odvolacímu rozhodnutí, shledává soud vznesenou toliko v obecné rovině, bez konkrétního obsahu. Soud tedy adekvátně v návaznosti na uvedené konstatuje, že naopak dospěl k závěru, že žalovaný napadené rozhodnutí řádně odůvodnil, když po rekapitulaci odvolacích námitek (str. 3 a 4 rozhodnutí) a vyjádření J. K. a V. K., podrobně na str. 6 až 9 rozhodnutí popsal zjištěné skutečnosti, které následně posoudil i s ohledem na stávající judikaturu Nejvyššího správního soudu a poté se odvolacími námitkami adekvátně zabýval.
48. Uvádí-li závěrem žalobkyně, že „k datu 17. 5. 1992 mělo být rozhodnuto v rámci dědického řízení po M. D. k pozemkům p. č. X a p. č. X a to pro J. Ch. a P. O., každé id. ¼ ve spoluvl. id. ½ J. K.“ a tvrdí-li současně, že v důsledku chyb katastrálního úřadu, který za ně nese odpovědnost, nelze od 10. 12. 1993 dát průchod spravedlivému řešení věci bez bližší konkretizace tohoto data, soud s poukazem na již výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, konstatuje, že takto vyjádřené námitky bez konkrétního obsahu nelze přezkoumat, nadto je zřejmé, že text žaloby „k datu 17. 5. 1992 mělo být rozhodnuto v rámci dědického řízení po M. D. k pozemkům p. č. X a p. č. X a to pro J. Ch. a P. O., každé id. ¼ ve spoluvl. id. ½ J. K.“ se nevztahuje k napadenému rozhodnutí.
49. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. června 2020

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu